ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ HỒNG NHUNG

NGHIÊN CỨU NHỮNG ĐẶC ĐIỂM CƠ BẢN CỦA THẢM CÂY BỤI TẠI MỘT SỐ XÃ Ở THỊ XÃ SÔNG CÔNG, TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: SINH THÁI HỌC
Mã số: 60.42.60

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. HOÀNG CHUNG

THÁI NGUYÊN - 2012

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên *http://www.lrc-tnu.edu.vn*

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất cứ công trình nào khác.

Tác giả

Nguyễn Thị Hồng Nhung

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên *http://www.lrc-tnu.edu.vn*

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và thực hiện luận văn, tôi đã nhận được sự ủng hộ, giúp đỡ của các thầy cô giáo, bạn bè và gia đình!

Trước tiên tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất đến PGS.TS. Hoàng Chung - người thầy đã tận tình hướng dẫn về chuyên môn cũng như phương pháp nghiên cứu để tôi có thể hoàn thành luận văn này.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành đến các thầy cô giáo khoa Sinh trường Đại học Sư phạm, khoa Sau Đại học - Đại học Thái Nguyên đã nhiệt tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu tại trường.

Tôi cũng xin chân trọng cảm ơn UBND thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên, đặc biệt là PGS.TS. Lê Ngọc Công - giảng viên trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới toàn thể gia đình và bạn bè đã luôn cổ vũ, động viên tôi trong suốt thời gian qua!

Trong quá trình thực hiện luận văn do còn hạn chế về mặt thời gian, kinh phí cũng như trình độ chuyên môn nên không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được những ý kiến quý báu các thầy cô giáo, các nhà khoa học cùng bạn bè, đồng nghiệp!

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 04 năm 2011

Tác giả

Nguyễn Thị Hồng Nhung

MỤC LỤC

Trang bìa phụ

Lời cam đoan

Lời cảm ơn

Mục lục i

Danh mục các chữ viết tắt v

Danh mục các bảng vi

Danh mục các hình vẽ vii

MỞ ĐẦU 1

1. Lí do chọn đề tài 1

2. Những điểm mới của luận văn 2

3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn 2

3.1. Ý nghĩa khoa học 2

3.2. Ý nghĩa thực tiễn 2

Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU 3

1.1. Một số khái niệm liên quan 3

1.1.1. Thảm thực vật 3

1.1.2. Thảm thực vật thứ sinh 3

1.1.3. Thảm cây bụi 3

1.1.4. Khái niệm về diễn thế thảm thực vật 4

1.2. Những nghiên cứu về thảm thực vật 4

1.2.1. Những nghiên cứu về thảm thực vật trên thế giới 4

1.2.2. Những nghiên cứu về thảm thực vật tại Việt Nam 5

1.2.3. Những nghiên cứu về thành phần loài, thành phần dạng sống 7

1.3. Những nghiên cứu về thảm cây bụi 11

1.3.1. Phân loại thảm cây bụi 11

1.3.2. Nguồn gốc của thảm cây bụi trong đai nhiệt đới 12
1.3.3. Những nghiên cứu về thành phần loài 16
1.3.4. Những nghiên cứu về năng suất của thảm cây bụi 17
1.3.5. Xu hướng biến đổi của thảm cây bụi 18
Chương 2. MỤC TIÊU, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU 20
2.1. Mục tiêu nghiên cứu 20
2.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu 20
2.3. Nội dung nghiên cứu 20
2.4. Phương pháp nghiên cứu 20
2.4.1. Phương pháp điều tra trong dân 21
2.4.2. Phương pháp nghiên cứu ngoài thiên nhiên 21
Chương 3. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN, KINH TẾ - XÃ HỘI VÙNG NGHIÊN CỨU 25
3.1. Điều kiện tự nhiên 25
3.1.1. Vị trí địa lý 25
3.1.2. Địa hình 25
3.1.3. Đất đai 26
3.1.4. Khí hậu 26
3.1.5. Thủy văn 27
3.1.6. Tài nguyên khoáng sản 28
3.2. Khái quát điều kiện xã hội vùng nghiên cứu 29
3.2.1. Dân số 29
3.2.2. Kinh tế 29
3.2.3. Giao thông, thủy lợi 30
3.2.4. Văn hóa, giáo dục, y tế 31

3.2.5. Điện, nước sạch 31
Chương 4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU 32
4.1. Thực trạng hiện nay về sự phân bố của các thảm cây bụi 32
4.2. Tính đa dạng hệ thực vật 33
4.3. Thành phần loài thực vật 36
4.3.1. Điểm nghiên cứu số 1 36
4.3.2. Điểm nghiên cứu số 2 37
4.3.3. Điểm nghiên cứu số 3 38
4.3.4. Điểm nghiên cứu số 4 39
4.3.5. Điểm nghiên cứu số 5 40
4.3.6. Điểm nghiên cứu số 6 41
4.3.7. Điểm nghiên cứu số 7 41
4.3.8. Điểm nghiên cứu số 8 42
4.3.9. Điểm nghiên cứu số 9 43
4.3.10. Điểm nghiên cứu số 10 43
4.4. Dạng sống thực vật 44
4.4.1. Điểm nghiên cứu số 1 47
4.4.2. Điểm nghiên cứu số 2 47
4.4.3. Điểm nghiên cứu số 3 48
4.4.4. Điểm nghiên cứu số 4 48
4.4.5. Điểm nghiên cứu số 5 49
4.4.6. Điểm nghiên cứu số 6 50
4.4.7. Điểm nghiên cứu số 7 50
4.4.8. Điểm nghiên cứu số 8 51
4.4.9. Điểm nghiên cứu số 9 51
4.4.10. Điểm nghiên cứu số 10 52
4.5. Năng suất phần trên mặt đất của các trạng thái TTV 53

4.5.1. Điểm nghiên cứu số 1 53
4.5.2. Điểm nghiên cứu số 2 55
4.5.3. Điểm nghiên cứu số 3 57
4.5.4. Điểm nghiên cứu số 4 59
4.5.5. Điểm nghiên cứu số 5 61
4.5.6. Điểm nghiên cứu số 6 63
4.5.7. Điểm nghiên cứu số 7 65
4.5.8. Điểm nghiên cứu số 8 và số 9 67
4.5.10. Điểm nghiên cứu số 10 69
4.6. Đặc tính của đất dưới các trạng thái TTV 70
4.6.1. pH_{KCl} 71
4.6.2. Độ ẩm 71
4.6.3. Mùn 72
4.6.4. Đạm dễ tiêu 73
4.6.5. Hàm lân dễ tiêu 73
4.6.6. Hàm kali dễ tiêu 74
4.7. Xu hướng biến đổi của các trạng thái TCB 74
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ 76
1. Kết luận 76
2. Kiến nghị 77
TÀI LIỆU THAM KHẢO 78
Phụ lục 83

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

1. TTV: Thảm thực vật
2. TCB: Thảm cây bụi
3. ĐNC: Điểm nghiên cứu

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên *http://www.lrc-tnu.edu.vn*

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 4.1: Thống kê thành phần loài trong các điểm nghiên cứu 34
Bảng 4.2: Sự phân bố các họ, chi và loài trong các trạng thái TTV 35
Bảng 4.3. Sự phân bố dạng sống thực vật trong các trạng thái TCB..... 45
Bảng 4.4. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu số 1 53
Bảng 4.5. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu số 2 55
Bảng 4.6. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu số 3 57
Bảng 4.7. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu số 4 59
Bảng 4.8. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu thứ 5 61
Bảng 4.9. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu thứ 6 63
Bảng 4.10. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu thứ 7 65
Bảng 4.11. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu số 8 67
Bảng 4.12. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu số 9 67
Bảng 4.13. Năng suất của TTV ở điểm nghiên cứu số 10 69
Bảng 4.14. Một số tính chất hóa học của đất dưới các TTV nghiên cứu 70

DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ

Hình 2.1. Cách đếm tuổi cây bụi dựa vào vòng gốc 23
Hình 2.2: Cách đếm tuổi cây bụi dựa vào cành cây..... 23
Hình 4.1. Thống kê thành phần loài trong các điểm nghiên cứu 34
Hình 4.2: Phổ dạng sống thực vật trong các điểm nghiên cứu 46

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên *http://www.lrc-tnu.edu.vn*